

**Alicja Jawor, Małgorzata
Kaniewska**

**Sprawozdanie z warsztatów
COP-owskich**

Studia Ecologiae et Bioethicae 8/1, 286-288

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z warsztatów COP-owskich

W dniu 3 marca 2010 roku odbyły się warsztaty COP-owskie, których pomysłodawcą i organizatorem był dr Leszek Karski – Prodziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Celem warsztatów było przedstawienie efektów projektu bliskiej współpracy osób z obszaru nauki, administracji i biznesu, zaangażowanych w kwestie ochrony klimatu. W związku z tak określonym przesłaniem do udziału w przedsięwzięciu zaproszono pracowników naukowo – dydaktycznych z zakresu filozofii, politologii i etyki, a także przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Środowiska, mediów i biznesu. Warsztaty otworzył Dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej ks. prof. dr hab. Jan Krokos, który życzył, aby spotkanie wytyczyło nowy kierunek wspólnych poszukiwań w obszarze zmian klimatycznych.

Tematem przewodnim była kwestia relacji między ochroną środowiska a ustaleniami podjętymi na konferencji COP 15 w Kopenhadze w ramach minimalizacji efektów zmian klimatu i adaptacji do ich skutków. Podczas sesji padały pytania, jakie cele powinny zostać spełnione do konferencji COP 16 w Meksyku, jakie przedsięwzięcia powinna podjąć Polska i Europa, aby sprostać zadaniom stawianym w skali globalnej. Rozważano również problem Polski w sprawie Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji. Stawiano pytania w jaki sposób zmniejszyć ingerencję w otoczenie człowieka, jak dążyć do trwałej zmiany stosunku człowieka zarówno do przyrody jak i siebie samego, czy też jak powinien wyglądać system społeczny do którego zmierzamy (dr Leszek Karski).

Niezwykle cennych spostrzeżeń z przebiegu Konferencji w Kopenhadze dostarczyła m.in. Redaktor Magdalena Kozmana. Zdaniem mediów istnieje niewielka nadzieja na porozumienie stron w sprawie zmian klimatu. Wciąż toczące się spory między krajami wysoko uprzemysłowionymi a rozwijającymi się, jak również pomiędzy krajami a organizacjami pozarządowymi (WWF, Greenpeace), uniemożliwiają podjęcie szeregu kluczowych decyzji.

Dyrektor Departamentu Zmian Klimatu i Ochrony Atmosfery Ministerstwa Środowiska Tomasz Chruszczow poruszył problematykę roli Polski i jej pozycji politycznej na tle Europy. W swoim wystąpieniu podjął również zagadnienia o konieczność wyboru inwestycji przyjaznych środowisku, budowie sprawiedliwości klimatycznej (dostęp do wody, żywienia), jak również redukcji emisji zanieczyszczeń o 80-90% do roku 2050 w ramach programów rozwoju technologii i ekonomii. Padło ponadto wyzwanie dla gospodarki w zakresie pomocy

krajom rozwijającym się, przewartościowanie myślenia o świecie. Prelegent w swoim wystąpieniu położył nacisk na bezpieczeństwo zarówno środowiskowe, polityczne jak i militarne w obszarze działań niezbędnych w ramach powstrzymania i adaptacji do zmian klimatu.

Naczelnik Wydziału Zmian Klimatu i Konwencji Ekologicznych w Ministerstwie Środowiska Urszula Allam-Pelka w swoim wykładzie przybliżyła strukturę i funkcjonowanie grup ds. środowiska obradujących w ramach Unii Europejskiej w Ministerstwie Środowiska. Ponadto wspomniała o powstałym dokumencie *Copenhagen Accord*, jako efekcie negocjacji kopenhaskich określającego m. in. nowe zasady finansowania przedsięwzięć jak również propozycję przedłużenia Protokołu z Kyoto.

Tematem wykładu Lidii Wojtal (Ministerstwo Spraw Zagranicznych) była kwestia rozważenia możliwości „zazielenienia gospodarki” z uwagi na fakt, iż rozległa problematyka zmian klimatu przestała już być wyłącznie kwestią ograniczania emisji. Tym samym wysunięte zostały pytania o rolę Polski zarówno na poziomie wspólnotowym jak i globalnym w kierunku „zielonej gospodarki”. Wartym zaznaczenia elementem referatu było zainicjowanie rozważań nad prawami człowieka w ramach zmian klimatu.

Daria Kulczycka (przedstawiciel PKPP Lewiatan), dyrektor Departamentu Energii i Zmian Klimatu podjęła problematykę bezpieczeństwa biznesu w ramach Europy. Ponadto padły pytania o cenę uprawnień do emisji, problem kosztów zmiany paliw użytkowych, składowania CO₂. Sceptyczne nastawienie do redukcji emisji (kosztem zahamowania rozwoju kraju), przedstawiciele biznesu argumentują nieodpowiednim przystosowaniem warunków ciepłownictwa w naszym kraju.

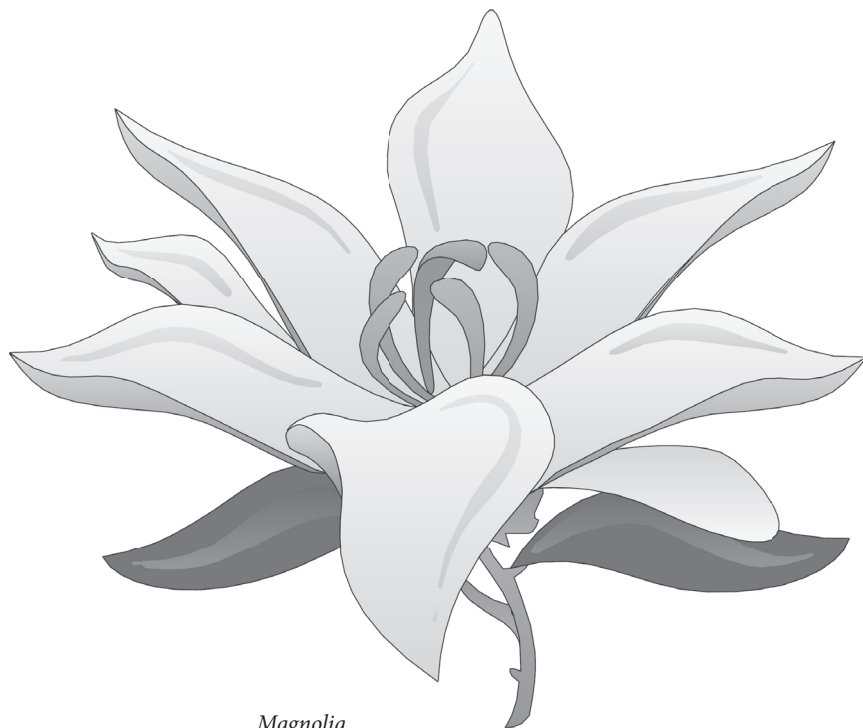
Tematykę powiązań zmian klimatycznych z zagadnieniami etycznymi zapoczątkowało wystąpienie prof. dr hab. Zbigniewa Hulla z Uniwersytetu Warmińskiego – Mazurskiego w Olsztynie. Zwrócona została w nim uwaga na konsumpcyjny styl życia części mieszkańców Ziemi. Prelegent zaznaczył, że gdyby obecne 6,5 mld ludzi chciałoby żyć na takim PKB jak USA, potrzeba by było surowców takich jak trzy ziemskie globy. Zostały postawione pytania: czy model konsumpcji może być przyjęty przez wszystkich, kto ponosi odpowiedzialność za zmiany klimatyczne, które kraje powinny ograniczyć swoje emisje. Wydaje się, że problematyka zmian klimatycznych ściśle łączy się z ambicjami politycznymi, gdyż działania mające na celu redukcję emisji CO₂, mogą wiązać się z narzuceniem przez społeczność pewnych ograniczeń, co z kolei kojarzone jest z naruszeniem suwerenności.

Prof. dr hab. Andrzej Papuziński z Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego ukazał rolę jaką może odgrywać filozofia w kwestii zmian klimatycznych. Istotne jest pytanie dotyczące wartości jakimi powinniśmy się kierować, gdy realizujemy problemy polityki klimatycznej. Prelegent zakomunikował, że

dopóki będą brane pod uwagę wyłącznie interesy poszczególnych państw, dopóty sprawiedliwość będzie postulowaną, a nie realizowaną wartością. Prof. dr hab. Andrzej Papuziński zauważył, że sprawiedliwość bywa różnie rozumiana. „Bogata Północ” myśli o sprawiedliwości międzypokoleniowej, a „biedne Południe” w sposób wewnątrzpokoleniowy. Na wartość koherentną sprawiedliwości składa się zarówno sprawiedliwość międzypokoleniowa, jak i wewnątrzpokoleniowa. Nie można jej traktować w sposób połowiczny, gdyż problemy globalne wymagają sprawiedliwości pojmowanej w sposób koherentny.

Ostatnim prelegentem był prof. dr hab. Włodzimierz Tyburski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, który zauważył, że problematyka zmian klimatycznych obecnie znajduje się w okresie zaawansowanego impasu. Świadczyć o tym mogą sprzeczne opinie, toczące się dyskusje, nieumiejętność przyjęcia pewnych faktów do wiadomości. Obecnie przeżywamy trudny stan, który może zostać przezwyciężony dzięki formule „*Myśl globalnie, działaj lokalnie*”.

Warsztaty COP-owskie ukazały złożoność problematyki zmian klimatu, jej interdyscyplinarność. Unaocznily potrzebę wymiany poglądów w szerokim gronie osób, dla których kwestie ochrony środowiska są priorytetowe. Dzięki takim inicjatywom może będziemy w stanie wypracować sprawiedliwą, a zarazem skuteczną formułę radzenia sobie z globalnymi problemami ochrony i adaptacji do zmian klimatu.

Magnolia